

Informacija o sprovođenju aktivnosti u vezi sa uspostavljanjem Informacionog sistema tržišta rada

Ministarstvo rada i socijalnog staranja, u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada (MOR), već dugo vremena radi na unapređenju politika u oblasti zapošljavanja i tržišta rada. U situaciji u kojoj se privrede i tržišta rada neprestano transformišu, razvija se potreba za sveobuhvatnim informacijama o trendovima na tržištu rada i analizama ponude i tražnje.

Na osnovu istraživanja i izvještaja "Tranzicija na tržište rada mladih žena i muškaraca u Crnoj Gori", Ministarstvo rada i socijalnog staranja i predstavnici MOR-a, zajedno sa relevantnim institucijama i socijalnim partnerima, učestvovali su u izradi dokumenta "Bijela Kniga: Preporuke za unapređenje zapošljavanja mladih u Crnoj Gori". Dokument sadrži preporuke za unapređenje politike zapošljavanja mladih u Crnoj Gori. Na osnovu postojećih izazova na tržištu rada i potreba u pogledu kreiranja adekvatnih politika, Bijela knjiga je definisala preporuku 1.1.: Uspostaviti informacioni sistem tržišta rada koji se koristi za informisanje prilikom izbora karijere, kao i za kreiranje usluga i programa obrazovanja, obuke i zapošljavanja.

Shodno navedenom, prepoznata je potreba za uspostavljanjem **Informacionog sistema tržišta rada** koji za opšti cilj ima prikupljanje različitih podataka o tržištu rada, njihovu analizu i informisanje svih učesnika na tržištu rada. Poseban značaj ogleda se u vidu informisanja mladih prilikom izbora karijere, analiza trendova u pogledu ponude i tražnje za vještinama, te pružanju informacija o uslugama i programima obrazovanja, obuka i zapošljavanja. Između ostalog, Informacije o tržištu rada (Labour market information – LMI) sastoje se od informacija o ekonomskim sektorima, zanimanjima za koja postoji tražnja, preduzećima koja otvaraju nova radna mjesta, geografskim područjima u kojima je potražnja za radnom snagom veća, obrazovnim programima koji pružaju vještine potrebne za profesiju (potražnja za radnom snagom) i informacija o individualnim karakteristikama i kvalifikacijama onih koji traže posao (ponuda radne snage).

Razvoj informacionog sistema podrazumijeva blisku saradnju sa Ministarstvom javne uprave koje je ključni partner u implementaciji ovog informacionog sistema. Nakon zvaničnog obraćanja Ministarstva rada i socijalnog staranja i zahtjeva upućenog Ministarstvu javne uprave, dobijena je saglasnost za uspostavljanje informacionog sistema, a na serverima je obezbjeđen prostor za instalaciju online platforme i aplikacije koje čine Informacioni sistem tržišta rada. Ministarstvo javne uprave je zaduženo za hostovanje sistema, administriranje naloga i pravima pristupa na Aktivnom direktorijumu (AD), koje je neophodno za pristup, korišćenje, funkcionisanje, dostupnost Informacionog sistema tržišta rada. Administraciju Informacionog sistema tržišta rada, a koje obuhvata definisanje prava pristupa tom informacionom sistemu, dodjelu zadataka administriranja sistema nadležnim službenicima i sl. će raditi Ministarstvo rada i socijalnog staranja, kroz administrativni modul.

U praksi, izgradnja Informacionog sistema tržišta rada sastoji se iz **dvije faze**: instalacija online platforme sa ključnim indikatorima tržišta rada i sprovođenje obuka za predstavnike relevantnih institucija koje imaju značajnu ulogu u međuresornom sprovođenju politike tržišta rada i zapošljavanja.

Online platforma predstavlja web stranicu na kojoj će biti dostupne informacije o različitim pokazateljima tržišta rada koji se prevashodno odnose na zaposlenost, nezaposlenost i aktivnost radne snage (uključujući posebne kategorije lica prema starosnim grupama i polu), zatim otvaranje novih radnih mjesta, mlade koji nisu

u sistemu obrazovanja niti su zaposleni, odrasle u neformalnom obrazovanju, tražioce posla na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, radnike prema vrsti radnog vremena i ostali pokazatelji. Riječ je prevashodno o podacima koje se već proizvode i zvanično objavljuju od strane različitih institucija putem kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih publikacija. Shodno tome, online platforma, koja je ključni proizvod Informacionog sistema tržišta rada, predstavlja izvor objedinjenih relevantnih podataka tržišta rada koji će biti *dostupni na jednom mjestu*.

Druga faza podrazumijeva **obuku** predstavnika relevantnih institucija, sa ciljem upravljanja, ažuriranja i unošenja pomenutih podataka koji će činiti online platformu. U ovom trenutku, osim Ministarstva rada i socijalnog staranja i Ministarstva javne uprave (koje hostuje sistem), Ministarstvo prosvjete, Centar za stručno obrazovanje, Zavod za statistiku – MONSTAT i Zavod za zapošljavanje Crne Gore prepoznati su kao ključne institucije koje će učestvovati aktivnostima vezanim za Informacioni sistem tržišta rada. Svaka institucija će imenovati po dva predstavnika koji će učestvovati u obukama na temu procesa uspostavljanja i upravljanja Informacionim sistemom, sa različitim ulogama u pogledu tehničkih aspekata održavanja platforme, unosa i ažuriranja podataka.

Informacioni sistem tržišta rada biće izrađen u saradnji sa **Međunarodnom organizacijom rada (MOR)**, koja će snositi troškove instaliranja online platforme, njenog ažuriranja i obuke. Ministarstvo rada i socijalnog staranja neće snositi troškove u pogledu izgradnje Informacionog sistema, s obzirom da Crna Gora, kao članica MOR-a, ima pravo na besplatno korišćenje ove usluge.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Međunarodna organizacija rada potpisaće memorandum o saradnji, koji predstavlja pravni osnov za realizaciju projekta i kojim se definišu posebni aspekti sprovođenja projekta.